

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, avocatul Scorțescu Aureliu în numele părților vătămate Pruteanu Anastasia și Boghiu Diana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, de inculpatul Dănilă Ion și avocatul acestuia Gafton Vasile, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Dănilă Ion XXXXX,

născut la XXXXX, originar din XXXXXXXXXXXX, domiciliat în mun. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 05 ianuarie 2016 - până la 30 iunie 2016; (instanța de fond);*
- 2. de la 28 iulie 2016 - până la 21 decembrie 2016; (instanța de apel);*
- 3. de la 22 februarie 2017 - până la 31 mai 2017; (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2016, Dănilă Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport .

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Pruteanu Anastasia prejudiciul material în sumă de XXXXX lei și prejudiciul moral în sumă de XXXXXXX lei, iar în beneficiul lui Boghiu Diana prejudiciul material în sumă de XXXXXXX lei și prejudiciul moral în sumă de XXXXXXX lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Dănilă Ion la 24 septembrie 2015, aproximativ la 21³⁰, conducând automobilul de model „Școda Superb” cu n/î RFS 038, deplasându-se în mun. Chișinău la intersecția str-lor Cosmonauților cu Bănulescu-Bodoni, unde nu a manifestat prudență sporită la

trafic, n-a apreciat corect situația rutieră și n-a luat în considerație starea lucrurilor la traficul rutier în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, încălcând cerințele pct. 45, 3 și 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere și ca urmare la trecerea nedirijată pentru pietoni, pe marcajul rutier orizontal longitudinal 1.14.1 Anexa nr. 4 din Regulamentul Circulației Rutiere, în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere 5.50.1 și 5.50.2 Anexa nr. 3 din Regulamentul menționat a tamponat pietonii Pruteanu Anastasia și Boghiu Diana, care regulamentar traversau carosabilul din dreapta spre stânga relativ deplasării autovehiculului, cauzându-le potrivit rapoartelor de expertiză medico-legale nr. 2592/D și nr. 2592/D din 10 noiembrie 2015, vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

- procurorul, care, invocând blândețea pedepsei, a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Dănilă I. în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Suspendarea executării pedepsei stabilite pe un termen de probă de 2 ani.

În argumentarea apelului s-a invocat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii comise, precum și nu a ținut cont de faptul că Dănilă I., atât la faza de urmărire penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești, nu a recunoscut vinovăția în cele înscrise, astfel neconștientizând faptul că acțiunile sale infracționale au provocat urmări grave. Consideră că pedeapsa aplicată inculpatului nu va atinge scopurile propuse de art. 61 alin. (2) Cod penal, iar la stabilirea acesteia instanța de fond nu a luat în considerație că inculpatul până în prezent nu a restituit părților vătămate prejudiciul material și moral cauzat prin infracțiune;

- inculpatul și avocatul acestuia Gafton V., care au solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare argumentând următoarele:

- în speță nu există probe care ar confirma vinovăția lui Dănilă I. în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- depozitiile părților vătămate, martorului Mihailov A., Daniliș S. și Andrițchi A. urmau a fi apreciate critic, deoarece acestea contravin circumstanțelor constatate conform procesului-verbal de cercetare a locului accidentului din 24.09.2015, din care rezultă că tamponarea pătimitelor a avut loc la o distanță de 5,3 m. de la trecerea de pietoni;

- acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material urmează a fi respinsă dat fiind faptul că părțile vătămate beneficiază de dreptul de a solicita încasarea despăgubirilor de la compania de asigurare „Aster Group” SA unde a fost asigurat autovehiculul implicat în accident;

- avocații Scorțescu A. și Moraru I. în numele părților vătămate, care au solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Admiterea integrală a acțiunii civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, apelurile declarate de acuzatorul de stat și avocații Scorțescu A. și Moraru I. în numele părților vătămate au fost respinse ca nefondate.

Apelurile declarate de inculpat și avocatul acestuia Gafton V. au fost admise, casată parțial sentința în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Boghiu D. și Pruteanu A. împotriva lui Dănilă I. și Secretariatul Parlamentului R. Moldova privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părților vătămate prejudiciul moral în sumă de XXXXX lei, pentru fiecare.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. Colegiul penal a statuat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor din dosar, apreciindu-le din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate solicitările inculpatului și avocatului acestuia privind pronunțarea unei hotărâri de achitare dat fiind faptul că acestea se combat de probele administrate.

La fel, Colegiul penal a respins solicitarea acuzatorului de stat și avocaților Scorțescu A. și Moraru I. privind aplicarea pedepsei închisorii cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, argumentând că pedeapsa stabilită de instanța de fond este proporțională și echitabilă în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite, la stabilirea căreia s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului precum și de consecințele

survenite în urma săvârșirii infracțiunii.

Cât privește soluționarea acțiunilor civile Colegiul a reținut, că automobilul implicat în accidentul rutier aparține Secretariatului Parlamentului, organ care nu a fost atras în proces și recunoscut în calitate de parte civilmente responsabilă în conformitate cu prevederile art. 73,74 Cod de procedură penală, astfel pentru a nu îngreui accesul liber la justiție și dreptul de a fi despăgubit, instanța a admis în principiu acțiunea civilă urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Referitor la cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare de instanța de fond, Colegiul a relevat, că acesta este excesiv de mare și inechitabil față de suferințele psihice care au fost provocate părților vătămate, or prejudiciul moral nu poate constitui prilej de îmbogățire fără just temei pentru părțile vătămate în dauna inculpatului.

În consecință, instanța de apel a concluzionat că suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru fiecare parte vătămată este echitabilă în raport cu suferințele suportate în urma acțiunilor inculpatului.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recurs ordinar inculpatul și avocatul acestuia Gafton Vasile, care au solicitat casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminare. Respingerea ca neîntemeiate a acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate împotriva lui Dănilă I. și Secretariatul Parlamentului R. Moldova.

În argumentarea recursurilor declarate recurenții au invocat următoarele:

- instanțele de fond au admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanțelor exprimată prin aprecierea eronată a probelor și circumstanțelor cauzei;

- între declarațiile părților vătămate, martorilor și actele procedurale întocmite de organul de urmărire penală există divergențe, astfel consideră că acuzarea nu a adus probe concludente și pertinente care, cu certitudine ar confirma învinuirea incriminată inculpatului;

- potrivit schiței accidentului rutier părțile vătămate, care se deplasau pe timp de noapte fără îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante au fost tamponate în afara trecerii pentru pietoni (f.d.5-8, vol. I), prin urmare acestea au încălcat cerințele art. 116.1 lit. c) și pct. 113 alin. (5) al RCR și au contribuit la favorizarea condițiilor care au dus la tamponarea lor;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel:
 - acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material este neîntemeiată și urma să fie respinsă, deoarece părțile vătămate beneficiază de dreptul de a solicita despăgubirile de la compania de asigurări „Astera Group” unde a fost asigurat automobilul implicat în accident;

- atât în ordonanța de punere sub învinuire cât și în rechizitoriu procurorul i-a incriminat lui Dănilă I. încălcarea unor acte normative și legislative inexistente și neprevăzute de lege și anume: art. 3 și pct. 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere, precum și o normă inexistentă art. 22 alin. (4) al Legii nr. 131 XVI din 07.06.2007 „Privind siguranța traficului rutier”, prin ce i-a încălcat dreptul inculpatului la apărare, deoarece a fost pus în imposibilitate de a pregăti și de a expune un răspuns pentru partea acuzării;

6.1 Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei, argumentând că la soluționarea chestiunii privitoare la pedeapsă, instanța de apel a mizat pe argumentele ce caracterizează personalitatea inculpatului, fără a ține cont de comportamentul acestuia, care de la bun început a manifestat o indiferență totală față de urmările survenite, nu a conștientizat consecințele încălcării legii, prin urmare, în astfel de împrejurări pedeapsa stabilită nu-și va atinge scopul.

Totodată instanța de apel nu s-a pronunțat și asupra motivului invocat în apelul procurorului referitor la faptul că inculpatul pe tot parcursul examinării cauzei nu a întreprins careva măsuri pentru a achita prejudiciul suportat de părțile vătămate pentru tratament.

6.2 Recurs ordinar a declarat și avocatul Scorțescu A. în numele părților vătămate Pruteanu A. și Boghiu D., care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, argumentând următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

- potrivit cazierului contravențional inculpatul de nenumărate ori a comis încălcări a Regulamentului circulației rutiere și anume:-depășirea vitezei;
- neacordarea priorității la trecere, fapt neglijat de instanța de apel și asupra căruia Colegiul nici nu s-a pronunțat;

- în speță instanțele urmau a ține cont de toate circumstanțele cauzei, de atitudinea inculpatului față de fapta și consecințele infracțiunii săvârșite și să-i aplice o pedeapsă mai aspră, inclusiv cu stabilirea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport;

- instanța de apel neîntemeiat și absolut neargumentat a diminuat considerabil cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare de instanța de fond, acesta nefiind proporțional cu suferințele provocate în urma accidentului;

- prin neexaminarea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului material, care a fost probat de către părțile vătămate în conformitate cu legislația în vigoare relevantă la acest capitol, pătimitelor le-a fost îngădit accesul liber la justiție;

- instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un mod asupra solicitărilor părților vătămate Boghiu D. și Pruteanu A. privind încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică;

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

7.1. Cu referire la recursurile ordinare declarate de inculpat și avocatul acestuia Gafton Vasile

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurenții invocă în recursurile declarate temeiul de drept prevăzut la pct. 6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească

devenită definitivă.

Însă, Colegiul constată că, motivele invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Totodată, recurenții nu indică nici un argument în susținerea acestor motive, nu invocă concret, care sunt argumentele care ar confirma că Dănilă I. nu a comis infracțiunea imputată.

Din conținutul recursurilor (care sunt identice după conținut) rezultă, că inculpatul și avocatul acestuia invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a nevinovăției lui Dănilă I. în cele incriminate, exprimându-și totodată și dezacordul cu soluționarea cauzei în latura civilă.

Analizând hotărârile judecătorești care se contestă Colegiul penal, conchide că la cercetarea cauzei, atât instanța de fond cât și cea de apel au ținut cont în plină măsură de prevederile articolelor 26, 27, 99-101 Cod procedură penală, și întemeiat a dedus concluzia că, Dănilă I. se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În cazul dat, instanța de apel la examinarea apelurilor declarate a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, a **verificat și a apreciat** conținutul probelor și valoarea lor probatorie, cu expunerea analizei desfășurate și minuțioase a acestora în textul deciziei adoptate.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de apel privind menținerea sentinței în partea condamnării a lui Dănilă I. în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca fiind corectă și întemeiată, ce se confirmă prin cumulul de probe administrate: - declarațiile părților vătămate Pruteanu A. și Boghiu D. din care rezultă că în momentul când traversau regulamentar strada pe trecerea de pietoni au fost lovite de un automobil (f.d.186, 187, vol. I, 33-34 vol. II.). Cele relatate de părțile vătămate au fost confirmate și de martorii oculari Mihailov A., Daniliș S. și Andrițchii A., care au confirmat că accidentul rutier s-a produs pe

trecerea de pietoni, în momentul când părțile vătămate traversau regulamentar strada, iar după tamponare automobilul a rămas cu roțile din urmă pe trecerea de pietoni, iar victimele din inerție au fost aruncate la distanță de marcajul „zebra” (f.d.193,189, 191, vol. I); rapoartele de expertiză medico-legală nr. 2592/D și nr. 2593/D din 10.11.2015 (f.d.29-30,40-41, vol. I); procesele – verbale de verificare a declarațiilor părților vătămate la fața locului din 26.11.2015, din care rezultă că impactul a avut loc anume pe marcajul rutier „trecerea de pietoni” (f.d.44-48, vol. I).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, nu este întemeiată critica din recursurile inculpatului și avocatului acestuia, ce ține de aprecierea și interpretarea eronată, în opinia acestora, a probelor ce a dus la stabilirea greșită a faptelor, deoarece instanțele de fond, au cercetat sub toate aspectele probele prezentate de părți, audiind inculpatul, părțile vătămate, martorii, au cercetat probele administrate la dosar, dând citire proceselor-verbale și altor documente, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor și ca urmare corect au stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatului.

Probele administrate în cauză dovedesc în mod cert, că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal. Astfel, instanțele de fond au soluționat cazul examinând toate probele în ansamblu, unele probe fiind motivat respinse, altele acceptate. Totodată, instanța de recurs ține să remarce faptul că, la aprecierea probelor judecătoria sunt independenți, nefiind legați de opinia altor persoane, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Colegiul constată că la caz nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Reieșind din cele menționate, Colegiul conchide, că este neîntemeiat argumentul recurențelor prin care se indică că între declarațiile părților vătămate și a martorilor există divergențe, or după cum s-a menționat mai sus depozițiile părților vătămate referitor la circumstanțele și locul producerii accidentului au fost întru totul confirmate prin depozițiile a 3 martori oculari (Daniliș S., Pruteanu A., Andrițchii A.) care au văzut atât momentul impactului cât și

evenimentele care au avut loc imediat după accident.

Tot aici, instanța de recurs reține, că toate alegațiile recurenților referitor la contradicțiile între depozițiile martorilor și actele procedurale întocmite de organul de urmărire penală, de fapt se limitează doar la un singur act procedural, și anume procesul-verbal de cercetare la fața locului cu schița accidentului rutier (f.d.5-8 vol. I) potrivit căreia accidentul ar fi avut loc în afara marcajului „zebra”, însă analizând schița menționată, Colegiul constată, că locul accidentului în acest act s-a indicat doar „din cuvintele șoferului”, versiune care a fost verificată în cadrul cercetării judecătorești și care nu și-a găsit confirmarea, deoarece celelalte probe demonstrează indubitabil faptul că impactul s-a produs anume pe marcajul care indică „trecere de pietoni”.

În continuare, Colegiul penal stipulează, că alegațiile recurenților referitor la faptul că părțile vătămate la fel au încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere și anume prevederile art. 116.1 lit. c) și pct. 113 alin. (5) al RCR prin ce au contribuit la favorizarea condițiilor care au dus la tamponarea lor, nu pot servi drept temei pentru eliberarea de răspundere penală a conducătorului auto, în cazul în care în acțiunile lui există componenta de infracțiune.

Cât privește argumentul inculpatului precum că acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material urma să fie respinsă deoarece este neîntemeiată, Colegiul penal îl respinge, or instanța de apel corect a admis în principiu acțiunea civilă, aceasta fiind lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile în vederea neîngrădirii accesului la justiție și lezarea dreptului părților vătămate de a fi despăgubite.

Referitor la alegațiile recurenților precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentului invocat în apel referitor la faptul că procurorul i-a incriminat lui Dănilă I. încălcarea unor acte normative și legislative inexistente și neprevăzute de lege și anume: art. 3 și pct. 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere, precum și o normă inexistentă art. 22 alin. (4) al Legii nr. 131 XVI din 07.06.2007 „Privind siguranța traficului rutier”, Colegiul le respinge ca neîntemeiate, or pct. 6.3 (f.d.84, vol. II) din decizia contestată, instanța de apel s-a pronunțat asupra acestui argument, oferind apelanților un răspuns clar a cărui reluare nu se mai impune.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursurilor declarate pe motiv că acestea sunt vădit neîntemeiate.

*7.2.Cu referire la recursurile ordinare declarate de
acuzatorul de stat și avocatul Scorțescu A. în numele părților vătămate
Pruteanu A. și Boghiu D.*

Potrivit textelor recursurilor, procurorul și avocatul în numele părților vătămate invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Totodată, Colegiul reține că recurenții critică categoria de pedeapsă stabilită inculpatului nefiind de acord cu aceasta considerând-o prea blândă.

La acest capitol se menționează, că sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat Danila I. (prevedea la momentul săvârșirii faptei) - amendă în mărime de până la 300 unități convenționale, muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

Analizând decizia contestată prin prisma criticilor formulate de recurenți și ținând cont de faptul că sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal prevede pedepse alternative—amendă, muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare, Colegiul conchide, că corect instanța de apel a menținut sentința primei instanței în această parte, or instanțele de fond soluționând chestiunea referitoare la individualizarea pedepsei au ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 7,61 și 75 alin. (1), (2) Cod penal.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Concluzia instanței cu privire la aplicarea unei pedepse mai aspre urmează a fi motivată.

Colegiul penal consideră corectă constatarea instanței de apel precum că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal,

reținând în acest sens că, deși inculpatul nu a recunoscut vina, totuși acesta a manifestat regret față de cele întâmplate, pentru prima dată a săvârșit o infracțiune din imprudență, care se atribuie la categoria celor mai puțin grave, ținând cont și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Analizând hotărârile instanțelor de fond și de apel Colegiul constată că, deși sancțiunea infracțiunii incriminate inculpatului prevede pedepse alternative sub formă de amendă, muncă neremunerată și închisoare, însă în contextul circumstanțelor constatate, instanțele just au considerat că scopul pedepsei poate fi atins și prin aplicarea celei mai blânde pedepse - amenda.

În continuare, la critica subsidiară a avocatului Sconțescu A. în numele părților vătămate privitor la soluționarea acțiunii civile în cadrul procesului penal, Colegiul specifică că instanța de apel corect a apreciat quantumul prejudiciului moral, care urmează a fi încasat de la inculpat în beneficiul părților vătămate și just a conchis că acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material și cheltuielile de judecată urmează a fi admisă în principiu și lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile.

Conform art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. Alin. (3) al aceluiași articol reglementează posibilitatea admiterii în principiu a acțiunii civile, urmând ca asupra quantumului despăgubirilor să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de apel sub acest aspect, instanța de recurs consideră că instanța, corect a admis parțial acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral.

Potrivit art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

Colegiul penal reține, că în temeiul art. 219 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, persoanele fizice cărora le-a fost cauzat un prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze faptul că aprecierea prejudiciului moral se face în funcție de circumstanțele cauzei, unde este necesar să se ia în considerație valoarea nepatrimonială lezată, însemnătatea pe care o are această valoare pentru persoana vătămată. Un alt criteriu constă în durata menținerii consecințelor infracțiunii, adică durata prejudiciului, deoarece urmările pot fi temporare, trecătoare sau permanente. Durata menținerii consecințelor este un criteriu de apreciere a prejudiciului distinct de criteriul importanței. Un alt criteriu este criteriul intensității durerilor fizice sau psihice. Aceasta depinde de valoarea lezată.

Aprecierea quantumului prejudiciului moral cauzat victimei, urmează a fi apreciat de către instanța de judecată după intima convingere, care se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu și în funcție de circumstanțele cauzei.

Conform art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Totodată, Colegiul penal conchide că, instanța de apel, prin admiterea acțiunii civile în partea recuperării prejudiciului moral în sumă de câte 5 000 lei în beneficiul părților vătămate Boghiu D. și Pruteanu A., a ținut cont de gravitatea vătămarilor corporale produse în urma unei infracțiuni din imprudență, de nivelul (gradul) suportării de către părțile vătămate a suferințelor psihice în legătură infracțiunea săvârșită, posibilitatea reală materială al inculpatului, precum și de faptul că, condamnarea inculpatului în sine constituie la fel, o satisfacție echitabilă pentru părțile vătămate, astfel, suma încasată în beneficiul lui Boghiu D. și Pruteanu A. cu titlu de prejudiciu moral, este o sumă reală și corespunde faptelor comise, care compensează consecințele negative ale prejudiciului suportat de către victime.

Alegațiile avocatului Sconțescu A. prin care se indică că prin neexaminarea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului material, pătimitelor le-a fost îngădit accesul liber la justiție, Colegiul le va respinge, or soluția instanței de apel la acest capitol este justă și întemeiată, deoarece în conformitate cu prevederile art. 1410 alin. (2) Cod de procedură penală, obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza

dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei, care și-a asumat paza izvorului de pericol. În speță s-a constatat, că posesorul automobilului implicat în accident este Secretariatul Parlamentului R. Moldova, organ care nu a fost atras în proces în conformitate cu prevederile art. 73-74 Cod de procedură penală.

Prin urmare, corect instanța de apel în vederea neîncălcării dreptului părților de a participa la examinarea acțiunii civile și neîngrădirea accesului liber la justiție, a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate privind încasarea solidară a prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, urmând ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul conchide, că pedeapsa aplicată inculpatului este în limitele prevăzute de lege, aceasta răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. La fel, instanța de recurs reține, că soluționând acțiunea civilă instanța de apel a ținut cont de legislația ce reglementează acest capitol, și nu a comis careva erori, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, avocatul Scorțescu Aureliu în numele părților vătămate Pruteanu Anastasia și Boghiu Diana, inculpatul Dănilă Ion și avocatul acestuia Gafton Vasile împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Dănilă Ion*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti